

Când o companie începe exploatarea, nimeni nu mai poate face nimic

O lecție pentru Roșia Montană: "mineritul responsabil" în Waihi

Acasă • Actualitate

Mai mulți jurnaliști români au întreprins o călătorie de documentare în Noua Zeelandă, pe banii companiei Roșia Montană Gold Corporation, pentru a observa binefecerile mineritului responsabil de la Waihi, o localitate în care există două mine de aur. Iată ce arată un studiu sociologic realizat în comunitatea din Waihi de Universitatea din Queensland împreună cu reprezentanții companiei Newmont Waihi Gold, care exploatează minele, dar mai ales ce spun localnicii despre ceea ce este prezentat ca un paradis terestru.

Salarii mai mici decât media regiunii

Waihi are circa 4.500 de locuitori, o populație comparabilă cu cei puțin peste 3.000 de locuitori ai Roșiei Montane. La 23 de ani de la reluarea exploatării zăcămintului de aur, salariile din Waihi sunt mai mici decât în localitățile învecinate, peste 35% din cei angajați câștigând între 10.000 și 20.000 de dolari neozeelandezi pe an. Numărul celor care câștigă între 30.000 și 50.000 de dolari sau mai mult este de două ori mai mic decât în restul regiunii.

O comunitate cu un viitor sumbru

Este îngrijorător de mare numărul celor cu vârste între 18 și 65 de ani care primesc pensii de boală sau invaliditate. Este vorba de 1318 locuitori, adică peste jumătate din forța de muncă din Waihi. Mulți dintre locuitori suferă de afecțiuni psihice și au probleme cu alcoolul și drogurile, arată studiul.

Doar 210 persoane din Waihi lucrează în domeniul minier și cel al construcțiilor, asociat mineritului, și asta în condițiile în care există două mine, una de suprafață și una subterană. Cu toate că nu angajează forța de muncă locală, ponderea mineritului în economia locală este cea mai mare, de circa 25%, la fel ca și impactul estimat al încetării acestei activități. Pierderea a 25% din economie nu va putea fi suplinită de turism, activitatea către care se îndreaptă intențiile localnicilor, avertizează studiul.

Populația este una îmbătrânită față de restul regiunii, cu 21,8% dintre locuitori trecuți de 65 de ani, față de media de 12,4%. Circa 43% dintre tinerii trecuți de 15 ani sunt necalificați după ce urmează o formă de învățământ, în timp ce media regiunii este de 29%. Acest fapt poate afecta capacitatea locuitorilor de a obține un loc de muncă după încetarea exploatării.

Avem de a face cu o populație dependentă de sistemul asigurărilor sociale, cu mulți pensionari și familii monoparentale, foarte sensibilă la schimbările din economia locală, adică închiderea minei de aur. De altfel, circa 60% dintre localnicii angajați de compania minieră intenționează să părăsească localitatea după închiderea minei.

Sărăcie și dezbinare, rețeta pentru exploatare

Și dacă statistica seacă nu este suficientă, iată ce scriu (www.watchdog.org.nz) locuitorii din Waihi. Casele fie sunt dărâmate și inundate de mișcările pământului datorate inundării minei, fie se prăbușesc atunci când apa se retrage din galerii și lasă în urma caverne de 30 de metri adâncime. Compania preferă să angajeze cetățeni străini în locul localnicilor care cer de zeci de ani acest lucru. Întreaga zonă este poluată fonic câte 12 ore pe zi de utilajele miniere, casele sunt zgduite de exploziile din exploatare, iar agricultura suferă de pe urma poluării cu praf. Și nu în ultimul rând, localnicii par să înțeleagă de ce districtul Hauraki, în care este inclus Waihi, este cel mai mic din țară: oamenii săraci și puțini nu se pot uni împotriva marilor afaceri.

Concluzia: "O dată ce o companie începe exploatarea nimeni nu mai poate face NIMIC (...) Este vorba de un calcul economic. Beneficiile pe care cei cu funcții de decizie le-au obținut direct sau indirect din partea companiei miniere depășesc orice grijă față de bătrânii care se trezesc locuind pe marginea unei caverne de 300 de metri sau față de bolnavii care trebuie să respire praful și să îndure zgomotele."

Mineritul nu oferă o a doua șansă

În aceeași notă, publicația neozeelandeză "The Standard" scrie că Martha, mina de suprafață de la Waihi, așa cum ar fi și cea de la Roșia Montană, nu plătește redevențe statului neozeelandez. Chiar și dacă ar face-o, compania Newmont ar trebui să ofere statului doar 0,5% din cifra de afaceri din Noua Zeelandă. Newmont cheltuiește pentru redevențe 1% din cifra de afaceri, iar pentru salarii 7%. "Concesionarea exploatării resurselor noastre minerale este un act unic. O dată ce lăsăm pe cineva să sape s-au dus pentru totdeauna. Trebuie să obținem maximum din ele.", mai scrie "The Standard", într-un articol publicat în iunie 2010.